

Hayvancılık ve iklim değişikliğine dair ana akım değerlendirmelerdeki on kusur

Hayvancılık sistemlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını değerlendirmeye yönelik yaklaşımların çoğunda “yaşam döngüsü analizleri” (LCA’lar) kullanılmaktadır. LCA’ların büyük çoğunluğunda, çok sınırlı bir girdi ve çıktı setinin analiz edildiği endüstriyel sistemlere bakılmaktadır. Bu tür değerlendirmelerde, hayvanların hareketliliğine dayanan ekstansif geleneksel hayvancılık sistemlerine ilişkin, olası hatalara yol açacak birçok varsayım mevcuttur.

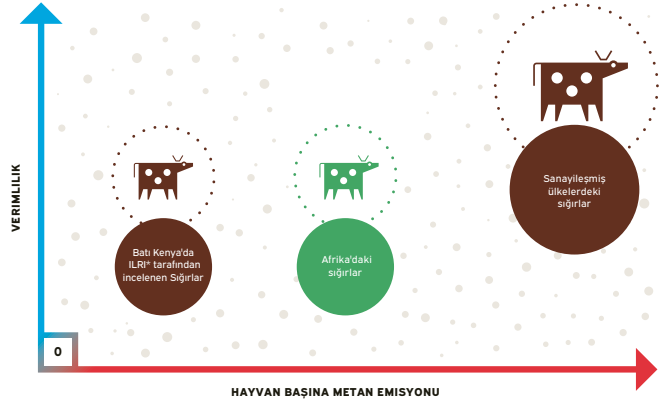
İklim değişikliğine ilişkin küresel politika süreçlerinde referans alınan girdilere yön veren ana akım değerlendirmelerle ilgili on kusur belirledik. Bu kusurlar arasında, verilerdeki eksiklikler ve peşin yargılar, farklı üretim sistemlerinin tanımlanma biçimiyle ilgili sorunlar ve referans değerler ve alternatif senaryolarla ilgili sorunlu varsayımlar bulunmaktadır.

VERİ

- 1. VERİLERDEKİ PEŞİN YARGILAR.** Yaşam döngüsü değerlendirmelerinin çoğunda yüksek gelirli ülkelerden ve endüstriyel sistemlerden gelen veriler kullanılmaktadır. Dolayısıyla, “Küresel” değerlendirmeler oldukça taraflıdır.
- 2. VARSAYILAN EMİSYON FAKTÖRLERİ.** Çoğu çalışmanın kullandığı varsayılan emisyon faktörleri ekstansif üretim koşullarını yansıtmamaktadır. Örneğin Afrika’da yapılan araştırmalar, yerel sığır ırklarının, endüstriyel, kapalı sistemlerde bulunanlardan çok farklı bir emisyon paternine sahip olduğunu göstermektedir.
- 3. SERA GAZI ÖLÇÜMLERİ.** “Küresel ısınma potansiyeli” kısa ömürlü (metan) ve kalıcı (karbondioksit) sera gazları için çok farklıdır. Bunları eşdeğer tutan faktörler sapmalara yol açabilir.
des bias.

Doğrudan ölçülen ve tahmin edilen metan emisyonu ve hayvan başına verimliliği

Kaynak: ILRI (2018)

* ILRI: Uluslararası Hayvancılık Araştırma Enstitüsü

	Doğrudan ölçülen emisyonlar		Tier II yaklaşımı kullanılarak tahmin edilen emisyonlar
--	-----------------------------	--	---

SİSTEMLER

- 4. “VERİMLİLİĞİN” TANIMLANMA ŞEKLİ.** Verimlilik genellikle çıktı birimi (süt veya et) başına emisyon cinsinden ölçülmekte, ancak bu tanımda, hayvanların ve arazinin çok işlevli kullanımı hesaba katılmamaktadır.*
HAYVANLAR VE KARBON DÖNGÜSÜ. Yoğun olmayan otlama tekniklerinin uygulandığı ekstansif sistemlerde, önemli miktarda karbon tutumu gerçekleşebilir. Bu tür sistemler ya dengede ya da mevsime bağlı olarak negatif değerde olabilir ve bu da hayvanların emisyonlara net katkıda bulunmayabileceği anlamına gelir.
- 5.**
- 6. DMEKANSAL VE ZAMANSAL DİNAMİKLER.** Sera gazı emisyonları, ekstansif sistemlerde mekan ve zamana göre oldukça değişiklik gösterir. Bu, geleneksel hayvan yetiştiricilerinin uygulamalarıyla uyumlu daha odaklı azaltım önlemlerinin uygulanmasını gerektirir.
- 7. EKOSİSTEM HİZMETLERİ.** Çiftlik sınırı içerisi ile sınırlandırılan değerlendirmelerde, ekstansif hayvancılığın biyoçeşitliliğe ve çevre ve peyzaj iyileştirmelerine yönelik ilave katkıları atlanabilmektedir.

REFERANS DEĞERLER VE ALTERNATİFLER

8. ALTERNATİF ALAN KULLANIMLARI. “Yeniden yabanileştirme” veya “toprak tasarrufu” girişimleri lehine geleneksel hayvancılığın terk edilmesi, beklenen faydaları sağlamayabilir. Örneğin, karbon tutumu için ağaç dikmek, özellikle kurak ve dağlık alanlarda otlakların muhafaza edilmesi kadar faydalı olmayabilir.

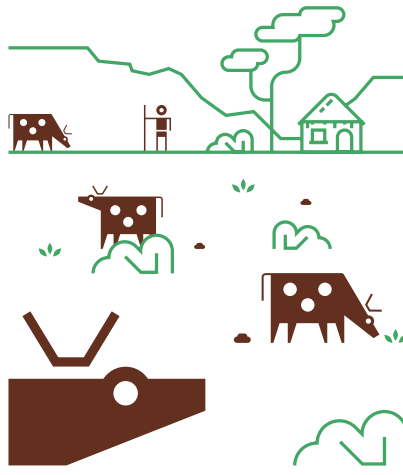
9. NİŞ İKAMESİ. Geleneksel hayvancılığın kaldırılması durumunda, bu alanlar yabani geviş getiren hayvanlar ve termitler dahil olmak üzere diğer türler tarafından dolduracaktır. Bu durumda emisyonlar daha bile artabilir veya emisyon azatımı kesinlikle öngörülenden çok daha az olabilir.

Hayvan başı sera gazı emisyonunun sistemler arası karşılaştırması

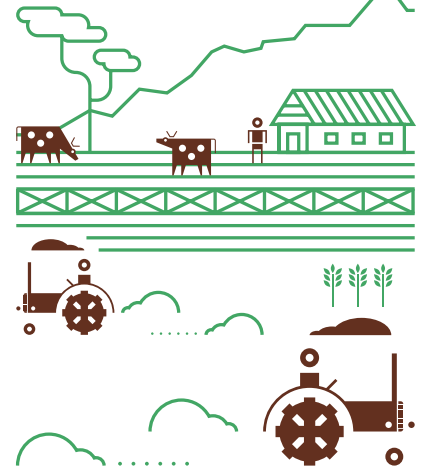
Kaynak: Manzano and White (2019)

TERK EDİLMİŞ OTLAK

EKSTANSİF HAYVANCILIK

ENTANSİF TARIM

10. BESLENME BİÇİMİ VE TÜKETİM TERCİHLERİ. Beslenme rejimlerinde gerçekleşecek büyük değişiklikler, özellikle hayatın ilk yıllarında hassas grupların yeterli beslenmesine zarar verebilir. Hayvansal kaynaklı gıdalar yüksek yoğunluklu protein ve önemli besinler sağlar.

Farklı hayvancılık sistemlerini bir arada ele alarak çıkarımda bulunmak ve “küresel” sonuçlara varmak çok yanıltıcı olabilir. Yaşam döngüsü değerlendirmeleri yapılırken ve politika önerileri geliştirilirken, bu yaklaşımlardaki peşin yargılar ve varsayımlar göz önünde bulundurulmalıdır.

Endüstriyel hayvancılık genellikle yüksek oranda kirliliğe neden olur ve gıda sistemindeki gücü yoğunlaştırır. Bunun aksine göçebe hayvancılık da dahil olmak üzere ekstansif hayvancılık sistemlerinin hem insanlar hem de çevre için önemli faydaları olabilir.

* Tarım ve hayvancılık terminolojisinde ekstansif hayvancılık, hayvanların gıda ihtiyaçlarının esas olarak meralarda otlatılmasıyla sağlandığı geleneksel hayvancılık sistemleri için kullanılan bir kavramdır. Bunun karşılığında entansif hayvancılık, hayvanların barınaklarda yetiştirildiği ve gıda ihtiyaçlarının karşılanmasında meralarda otlatmanın rol oynamadığı, tahilla beslendikleri modern hayvancılık sistemleri için kullanılan bir kavramdır.

Kaynaklar:

ILRI/Alemu B. et Habtamu A. (2018), de <https://www.ilri.org/outcomes/science-helps-tailor-livestock-related-climate-change-mitigation-strategies-africa>

Manzano, P. et White, S. (2019) 'Intensifying pastoralism may not reduce greenhouse gas emissions: Wildlife-dominated landscape scenarios as a baseline in life-cycle analysis', Climate Research 77: 91-7.

Daha fazla bilgi için

Bu bilgilendirme, Hayvancılık gezegenimiz için her zaman kötü mü? Protein döngüsü ve iklim değişikliği tartışmasını yeniden düşünmek adlı rapordaki önemli noktaların bir özeti. Rapor, ortakları ile birlikte PASTRES araştırma programı tarafından hazırlanmıştır. Raporun tamamını indirmek ve ortakların bilgilerine, kaynakça listesine ve bilgi dosyalarına erişmek için pastres.org/livestock-report adresini ziyaret edin.

Finansman: Bu bilgilendirme, Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) tarafından finanse edilen PASTRES (Geleneksel Hayvancılık, Belirsizlik, Dirençlilik: Marjinlerden Küresel Dersler) programının bir parçasıdır. Web sitesi: pastres.org

Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası lisansı (CC BY 4.0) kapsamında yayınlanmıştır.